

05

כלים וקולות

הקאמרטת
הישראלית
ירושלים

עונה 38 | 2021/22

מוצרט
והפסנתר

05

מוצרט והפסנתר

אבנר בירון מנצח
פול לואיס פסנתר (בריטניה)

רון וידברג (1953)

וריאציות על נושא מאת מוצרט

וולפגנג אמדאוס מוצרט (1756-1791)

קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מס' 12

בלה מז'ור, ק' 414

י. אלגרו

ו. אנדנטה

ו. אלגרטו

מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 18.2.22 בשעה 13:00

מוצ"ש, 19.2.22 בשעה 20:00

אלמא מרכז אמנויות, זכרון יעקב

יום ב', 21.2.22 בשעה 20:00

תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון

יום ג', 22.2.22 בשעה 20:00

מכון ויצמן למדע ברחובות,

אודיטוריום מיכאל סלע

יום ד', 23.2.22 בשעה 20:00

הפסקה

וולפגנג אמדאוס מוצרט

קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מס' 27

בסי במול מז'ור, ק' 595

י. אלגרו

ו. לרגטו

ו. אלגרו

הזכות לשינויים שמורה

נגני התזמורת

כינור ראשון מתן דגן* נטשה שר* גלינה קורינקיץ** כרמלה ליימן*** רומן יוסופוב סאלקו לקיץ' מיכאל פביה	ויולה שולי ווטמן** מרתה סיקורה בוריס רימר אדוארד שובייב	חליל אסתי רופא** שני שגיא°	קרן יער אלון ראובן** מיכאל אלטשולר רות ורון (שבתון)
כינור שני אדוארד רזניק** הדס פבריקנט*** אומרי צח מיכאל קונצביץ' קרן שושני סמדר שידלובסקי	צ'לו צבי אורליאנסקי** מרינה כץ** אלכסנדר סינלניקוב*** אסתר וילךס	אבוב מוקי זוהר** אורי מירז	חצוצרה רז ארד° דן ורון°
	קונטרבס דמיטרי רוזנצוויג** ארז מיוחס	קלרנית שירה אליסוף** יעדו אזרד°	נבל גתית בועזסון°
	בסון מאוריצי פאז** קריסטינס גריגס	כלי נקישות קרן פנפיומן-זהבי**	כנר ראשי נגן מוביל ***משנה לנגן מוביל נגן אורח

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל

פרופ' רות ארנון, נשיאת כבוד

עו"ד יאיר גרין*, יו"ר | אבנר אזולאי, יעקב אייזנר*, פרופ' רות ארנון*, פרופ' שלמה בידרמן, ד"ר יורם בלשר*, פרופ' אבי בני בסט, ר"ח תלמה ברבסקי-גולד, פרופ' בני גיגר*, אפרת וימן גרשוני*, אילן דה פריס*, פרופ' משה הדני*, גרשון זוהר, יהודה זיסאפל, רות חשין*, משה מיכלס*, פרופ' מנחם פיש, ד"ר שמואל קבילי*, ר"ח רענן קופי*, פרופ' אורי קרשון, פרופ' דפנה שוורץ*, ד"ר לאה שמיר-שנאן, ברוך שלו, דב שפיר *חברי הוועד המנהל

צוות הניהול

מנהל כללי יורם יונגרמן מנהל אדמיניסטרטיבי מיכאל קונצביץ' מפיקה שרה טיילור דוד רכז תוכני מוזיקה ד"ר רון מרחבי מנהלת מכירות דגן פדר מנהלת שיווק ומדיה חברתית ליאת לידור-רייך מנהלת משרד דבי בני צבי מנהל במה ואלרי אקסיונוב הנהלת חשבונות שרית יצחקי יעוץ משפטי עו"ד עמי פולמן

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 / בימים א'-ה' 09:00-17:00

משרד התזמורת: רח' המלך דוד 26, ירושלים / טל: 02-5020503 / פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com / אימייל: info@jcamerata.com

כתיבת התוכנית: בני הנדל עיצוב גרפי: חגית מימון

צילום: מיכאל פביה, קאופו קיקאס, קלייב בארדה, קרוט טרקמיל, ורה בלו

פול לואיס / פסנתר

שמו של הפסנתרן פול לואיס מעוטר בתואר האבירות CBE*, שקנה לו על ידי מצוינות ועבודה קשה. לצד תואר האבירות מסמנים את היותו אחד מגדולי הדור הפרסים והכיבודים הרבים שקיבל, ובהם תואר "נגן השנה" של החברה הפילהרמונית המלכותית הבריטית, שלושה פרסי "גרמופון", שני פרסי "אדיסון", פרס מבקרי המוזיקה של גרמניה, פרס "דיאפזון הזהב" הצרפתי, פרס האקדמיה הבין-לאומית למוזיקה קינג'ס, בסיינה ושלושה תוארי דוקטור לשם כבוד מאוניברסיטאות בריטיות.

לואיס מרבה להופיע כסולן עם התזמורות המהוללות בעולם ומשתתף בפסטיבלים רבי-יוקרה: פסטיבל לוצרן בשווייץ, השוברטיאדה ופסטיבל זלצבורג באוסטריה, פסטיבל טנגלווד ופסטיבל "בעיקר מוצרט" בארצות הברית והפרומט הלונדוני של ה-BBC.

לואיס ניגן את מכלול הקונצ'רטי של בטהובן עם סימפוניה ה-BBC, הסימפוניה של מלבורן, הסימפוניה הממלכתית של סאו פאולו והפילהרמונית המלכותית הפלמית. כמו כן הופיע עם תזמורת פריס בניצוח דניאל הרדינג, תזמורת פילהרמוניה הלונדונית בניצוח אנדריס נלסונס, הסימפוניה של שיקגו בניצוח מנפרד הונק והתזמורת הסימפונית של רדיו בוואריה בניצוח ברנרד הייטינק.

זאת הופעתו הראשונה של לואיס עם הקאמרטה הישראלית ירושלים, ובאורח מפתיע בשל שתי התפתחויות של עידן הקורונה: אי יכולתו של רוברט לוין להיות עמנו כמתוכנן וביטול מסע קונצרטים של פול לואיס באיטליה. פול לואיס נענה בשמחה להזמנתו, למרות ההתראה הקצרה.

*ראשי התיבות של Commander of the British Empire, דרגה אחת לפני קצרה.

קריירת הרסיטלים של לואיס לקחה אותו אל ה"רויאל פסטיבל הול" בלונדון, ה"קונצרטסֶהָאָו" באמסטרדם, אולמי ה"מוזיקפראיין" וה"קונצרטסֶהָאָו" בווינה, ה"קונצרטסֶהָאָו" וה"פילהרמוני" של ברלין, ה"טונקאלה" בציריך, "פלאו דה לה מוזיקה" בברצלונה, "תיאטר דה שֶנֶז אֶליֶזֶה" בפריס, אולמי "אליס טאלי" ו"קרנגי" בניו יורק, "סימפוני הול" בשיקגו, "אולם אוגיי" בטוקיו ו"אולם הרסיטלים" במלבורן. באחרונה החל לואיס להופיע בסדרת רסיטלים הנסבים סביב הקשרים בין סונטות היידן, יצירות הפסנתר המאוחרות של ברהמס והבגטלות ו"וריאציות דיאבלי" של בטהובן.

מבקר הגארדיאן הלונדוני ששמע אותו מבצע סונטה של בטהובן כתב: "לואיס הביא אל הנגינה את חוכמתו ואת מרצו המוקנים. בפרק הראשון איזן בין כוח לעדינות; ללרגו העניק עומק טראגי."

אבנר בירון ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, התזמורת הסימפונית ירושלים, התזמורת הסימפונית חיפה והסימפוניטה באר שבע, והוא מוזמן לנצח על תזמורות ברחבי העולם. כמו כן היה המנהל המוזיקלי של פסטיבלים, ביניהם "חגיגות המוזיקה באבו גוש" ו"ימי מוזיקה וטבע בגליל".

ב-1994 החל בירון לכהן כראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות של כהונתו הצעיד את האקדמיה להישגים מרשימים: הוא יזם את פתיחתה של מחלקה למוזיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רבת-חומית. בירון נבחר לכהן כחבר הוועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוזיקה באירופה (AEC).

בשנת 2005 זכה בפרס שרת החינוך על מצוינות ותרומה אמנותית רבת-שנים בתחום המוזיקה בארץ, ובשנת 2013 העניק לו משרד התרבות והספורט פרס ע"ש אריק איינשטיין ליוצרים שתרמו להתפתחות התרבות הישראלית לדורותיה.

אבנר בירון / מנהל מוזיקלי ומנצח

מעוף וחדשנות מאפיינים את אבנר בירון, המייסד, המנהל המוזיקלי והמנצח הקבוע של הקאמרטה הישראלית ירושלים. בעבודה שיטתית ויצירתית הקנה לתזמורת יוקרה בארץ ובעולם, והופעותיה תחת שרביטו זוכות לשבחי הביקורת, לאמון המנויים הוותיקים ולהערכתם של מצטרפים חדשים.

זוהי העונה ה-38 של הקאמרטה. מלבד הופעותיה בארץ, הופיעה באולמות מרכזיים בפריס, באמסטרדם, בברלין, בלוצרן, בבאזל, בז'נבה, במדריד, בניו יורק, בווינגטון, בלוס אנג'לס, בשיקגו, באלסקה, בבייג'ין, בשנחאי, בטביליסי, בירוואן, בסידני, במלבורן, בבנגקוק ובוורשה.

מובן כי עמוד התווך של רפרטואר הקאמרטה הישראלית בנוי מנכסי צאן הברזל של המוזיקה הקלאסית לדורותיה ולסגנונותיה. עם זה, בעת תכנוני הרפרטואר השנתיים, אבנר בירון בוחר לשלב לצד יצירות אהובות של יוצרים בעלי שם גם יצירות מסקרנות מן המוזיקה העולמית שאין מרבים להשמיע באולמי הקונצרטים ולהזמין בעבור התזמורת יצירות חדשות ממלחינים ישראלים.

את הקריירה המוזיקלית שלו החל אבנר בירון כחלילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתזמורת הקאמרית הישראלית. לפני כן למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית והשתלם בניצוח באקדמיה למוזיקה בווינה ובמוצרטאום של זלצבורג. גישתו למוזיקה ולאינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה להופיע בהרכבים ובמדע. כחלילן הירבה להופיע בהרכבים קאמרליים וברסיטלים וניהל כיתות אמן רבות משתתפים בארץ ובעולם. כמחנך העמיד דורות של חלילנים ושל מורים לחליל. הוא הקים בזמנו את "אנסמבל סולני הגליל", הרכב וירטואוזי שזכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר.

הקונצרטים הבאים

סולנים בסערה חגיגה אסטונית

אנדריס מוסטון מנצח (אסטוניה)
אלינה נטשיבה סופרן (אסטוניה)
לוק רובר טנור (קנדה)
סירט סואי חליל (אסטוניה)

מוצרט / אריית מלכת הלילה מ"חליל הקסם"
אדולף אדם / "וריאציות בֶּרְבוּרה"
על נושא מאת מוצרט לסופרן, לחליל ולתזמורת
סְטְרַדְלֶה / האריה "רַחֵם נא, אֵלִי"
ביזה / אֵניֵס דֵאִי
סזאר פרנק / המזמור "לחם המלאכים"
ורדי / הדואט "יום מאושר" מ"לה טרוויאטה"
אמיל מטיאָסן / "הכוח" (La Forza)
שיר מתחרות אירוויזיון 2018
יאן נֶטֶס / קונצ'רטו לתזמורת קאמרית, אופ' 16
מוצרט / קונצ'רטו לחליל ולתזמורת מס' 1,
בסול מז'ור, ק' 313

מרכז התרבות סביון

יום ה', 3.3.22 בשעה 20:00
אלמא מרכז אמנויות, זכרון יעקב
יום ו', 4.3.22 בשעה 12:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
מוצ"ש, 5.3.22 בשעה 20:00
אולם ימק"א ירושלים
יום א', 6.3.22 בשעה 20:00

כלים וקולות מלאכי עליון

אבנר בירון מנצח
תום בן ישי סופרן
גיא פלץ בריטון
אנסמבל זמרי מורן
אנסמבל ססיליה

מנחם ויזנברג / מחווה למנדלסון
פורה / רקוויאם בסול מינור, אופ' 48
ראול / שלושה שירים
בטהובן / סימפוניה מס' 4 בסי במול מז'ור, אופ' 60

מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 18.3.22 בשעה 13:00
מוצ"ש, 19.3.22 בשעה 20:00
יום א', 20.3.22 בשעה 20:00
אלמא מרכז אמנויות, זכרון יעקב
יום ב', 21.3.22 בשעה 20:00
תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון
יום ה', 24.3.22 בשעה 20:00
מכון ויצמן למדע ברחובות,
אודיטוריום מיכאל סלע
מוצ"ש, 26.3.22 בשעה 20:00

רון וידברג

וריאציות על נושא מאת מוצרט

כ-23 דקות

נושא: אנדנטה גרציזו / וריאציה 1: פוקו מנו
מוסו / 2. אלגרו מודרטו / 3. מולטו אלגרו /
4. ויאצ'ה / 5. אנדנטה קנטבילה / 6. אלגרו
מודרטו / 7. מנואטו (אלגרטו) / פינאלה: פוגה
(מודרטו קנטבילה)

רון וידברג הוא פסנתרן, מוזיקולוג ומלחין יליד תל אביב. הוא חיבר אופרות, קנטטות, סימפוניות, קונצ'רטי, יצירות למקהלה ולהרכבים קאמרליים, מוזיקה לפסנתר ושירים רבים. הוא זכה בפרס קלרמונט ב-1982, בפרס אקו"ם למפעל חיים ב-2006, ובפרס ראש הממשלה לקומפוזיטורים ב-1991 וב-2010.

וידברג, בוגר האקדמיה הישראלית למוסיקה בתל אביב, היה תלמידם של קרול קליין בפסנתר, ליאון שידלובסקי בקומפוזיציה ויצחק סדאי בתיאוריה. כמו כן השתלם אצל מלחין האופרות האמריקני ג'ון אֵיטֶן באוניברסיטת אינדיאנה, שם הועלתה ב-1986 האופרה שלו **מחכים לגודו** למחזהו של בקט. בארץ הועלו **לואיזכן** לפי סיפור של תומאס מאן (1989), **הגלגול** על פי פרנץ קפקא (1996 ו-2007) ו**המשתה** של אפלטון (2014).

ד"ר וידברג עסק גם במחקר מוזיקולוגי, בהוראה ובניהול. הוא פרסם מאמרים על המוזיקה של ז'אן סיבליוס, כתב קורס על המוזיקה של בטהובן באוניברסיטה הפתוחה, ובשנותיו הרבות במוסד זה כתב יחידות לימוד, הנהיג לימודי תואר במדעי הרוח בהדגשת המוזיקה וכיהן כראש המחלקה לספרות, ללשון ולאומנויות. במשך שנתיים כיהן כראש בית הספר לחינוך מוזיקלי במכללת לוינסקי. כיום הוא נושא בתפקידים בפיקוח על החינוך

המוזיקלי וכותב על תולדות היצירה המוזיקלית בעבור בתי ספר תיכוניים.

דבר המלחין על יצירתו:

את הווריאציות האלה כתבתי במקור לרביעייה בהזמנת ד"ר אסתרית בלצן והקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה, בעבור קונצרט מוסבר במלאת 200 שנה למוט מוצרט. הדבר היה בכפרואר 1991 בימי מלחמת המפרץ, שבהם חווינו נפילות טילים והסתגרות בחדרים אטומים. מיעוט הקונצרטים והסגרים של הזמן הזה מזכיר לי מאוד את הימים ההם.

אף כי היצירה נועדה לאירוע חד פעמי, גיליתי שהיא מושמעת יותר מכל יצירה אחרת שלי. לאורך השנים עיבדתי אותה להרכבים אחרים, שהבולט בהם הוא לפסנתר בארבע ידיים, עיבוד שבו הווריאציות הוכפלו, ונוצר מרקם כמו תזמורתי. על בסיס גרסה זו כתבתי נוסחים תזמורתיים, תחילה לתזמורת סימפונית, וכעת - לתזמורת קאמרית. עם המעבר לתזמורת, היה ברור שהווריאציה השביעית, המעודנת, אינה יכולה לשמש עוד כסיום נאות, ועל כן הוספתי פינאלה.

הנושא לקוח מהפרק הראשון של הסונטה בלה מז'ור ק' 331. לנושא זה כתב מוצרט עצמו שש וריאציות ומקס רגר הוסיף משלו. בנסותי להיות שונה, נושא הפתיחה שלי הוא בעצמו וריאציה על מוצרט. היצירה מדגישה את אומנות הקונטרפונקט. בווריאציה הראשונה מועשר הנושא בקולות רבים מעל ומתחת. הווריאציה השנייה הוא קנון דו־קולי מדויק והווריאציה הרביעית כתובה כפוגה. הווריאציה החמישית מזכירה בציטוטים קצרים נושאים מינוריים ידועים מאת מוצרט. הווריאציה השביעית היא מינואט הומוריסטי, עם נגיעות ג'אז. הפינלה עשוי כפוגה בעלת שלושה נושאים מתמזגים. לקראת הסיום מצטרף הנושא של מוצרט, אך לא כשיא, אלא כהערת שוליים.

וולפגנג אמדאוס מוצרט

קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מס' 12

בלה מז'ור, ק' 414

כ-26 דקות

אלגרו / אנדנטה / אלגרו

קיץ 1782, שנת היוולדו של הקונצ'רטו שלפנינו, היה קיץ טוב למוצרט. הוא נשא אשה, את קונסטנצה ובר, הבכירה האופרה הווינאית הראשונה שלו, "החטיפה מן ההרמון" שהצלחתה בווינה ובמרחב הגרמני הגדילה את יוקרתו כמלחין, והופעותיו כפסנתרן בפני הקיסר מיצבוהו כגדול פסנתרני וינה. המצאה שיווקית פורצת-דרך אפשרה לו לפרנס את משפחתו המתהווה: הוא מצא בווינה אולם (Mehlgrobe) וחדר ענקי בבניין מגורים (Trattnerhof), ומול קהל מנויים מתרבה והולך החל להעלות קונצרטים מוצלחים ומניבי הכנסות, מורכבים מיצירות שהפיק מבעירת לבו ומשוחררות מכפייתו של מעסיק שמרן ודוגמתי כבזלצבורג.

הקונצ'רטו שלפנינו הושלם בסתיו 1782 עם עוד שניים* שיצאו תחת ידו בכתובה מקבילה, כטריפטיק. וכך - ובלו צניעות מזויפת - מדווח מוצרט בדצמבר לאביו שבזלצבורג: "[השלושה הם] מעין אמצע בין קל לכבד. הם מבריקים מאוד ונעימים לאוזן, אך אינם נופלים לידי פשטנות תפלה. פה ושם יש קטעים שרק מביני דבר ידעו להעריך, אם כי גם בורים גמורים ייהנו מהם, גם מבלי להבין בזכות מה".

הקונצ'רטו הזה נותר קרוב ללבו של מוצרט. הוא הרבה לנגנו וללמד אותו לאנשים שהוקיר. כיוון שידע שלא לעולם יהיה הוא המבצע, הכין לפחות שני סטים של קדנצות לכל פרק. בשלושת הקונצ'רטי מודגם ייחודו של מוצרט המלחין האופראי: הסולן אינו רק ראשון בין שווים! הוא דיווה ונגינתו אָרְיוֹת!

בפרק א' התזמורת מציגה שלושה נושאים ולא שניים כצפוי, ובהגיע תור הסולן, אין הוא מפתח אותם, אלא מציג נושא משלו. **פרק ב'** מביא ציטוט מדויק של נושא מאת יוהאן כריסטיאן באך**, "הבאך הלונדוני". למה אנו נרמזים? את י"כ באך פגש מוצרט בלונדון בהיותו ילד. בין "ילד הפלא" ל"בנו של באך הגדול" הייתה כימיה מיידית, ומוצרט הפכו לו למנטור, גם לאחר שנתרחקו פיזית. ב-1.1782 נפטר יוהאן כריסטיאן באך, וכשנודע הדבר למוצרט כתב לאביו "מותו היא אבדה גדולה למוזיקה". הציטוט שהזכרנו ועוד נגיעות מינוריות בפרק, מעידים שהאנדנטה הוא מחוות פרידה מחבר. **פרק ג'** הוא רונדו תוסס, שופע נושאים כפרק א', ולסולן ניתנת עצמאות מופלאה באמירותיו, הן בדיאלוג הער עם התזמורת, הן בקדנצה (א' או ב', תלוי בבחירת המבצע בן זמנו).

*קונצ'רטו לפסנתר מס' 11 בפה מז'ור (ק' 413) וקונצ'רטו לפסנתר מס' 13 בדו מז'ור (ק' 415).
**הפרק האטי "אנדנטה גרציזו" מן האופרה "משיכת הלבבות" (La calumnia dei cuori).

וולפגנג אמדאוס מוצרט

קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מס' 27

בסי במול מז'ור, ק' 595

כ-31 דקות

אלגרו / לרגטו / אלגרו

מפתה למזוג טרגיות ביצירות שהלחין מוצרט ב-1791, שנת מותו. האם ידע בינאור שימות בדצמבר? ספק. רבים מתוצרי השנה עתירי שמחה והומור: מחולות, וריאציות מקלדת, לחני שעון מכאני, האופרה "חליל הקסם" וכמה שירים, שאחד מהם, מוכר לנו כ"יורה יקר השקה נא".

הקונצ'רטו לפסנתר שלפנינו הוא היצירה הראשונה שהשלים ב-1791, והוא נרשם ב"קטלוג כל יצירותיו" ב-5 בינואר. היצירה ספוגה נימה נוסטלגית ומופנמת, אבל רחוקה מלהיות טראגית, ובאופן מפתיע היא מתרחקת מן ההתנוצצות הווירטואוזית שאפיינה כמה מהקונצ'רטי הקודמים של מוצרט.

בפברואר 1791 צצו בווינה מודעות בזו הלשון: "ביום שישי, 4 במרס, קונצרט באולם של האדון יאן. מר בָּר, מלחין החצר של הקיסרות הרוסית, ינגן יצירות בקלרנית, מדאם לִנְגָה תשיר והר מוצרט ישמיע קונצרט בפורטה-פיאנו".

הקונצרט נערך כמובטח בחווילתו רחבת הידיים של איגנץ יאן, סֶפֶק שירותי ההסעדה הקיסרי, אך בניגוד לקונצרטי המנויים שהצליח מוצרט לארגן בווינה בשנות השמונים ושבו היה המופיע היחידי - מלחין ומבצע - כאן הוא שלישי ברשימה. "מדאם לִנְגָה", דרך אגב, היא הסופרן אֶלוֹיִזְיָה בָּר, שמוצרט נתן בה עינו בזמנו, אך כיוון שמר לִנְגָה הקדימו, נשא לבסוף את אחותה קונסטנצה. בעיני מבקר היומון "ינר צייטונג" נשא הקונצרט חן. אחרי שבחי הקלרניתן יוזף בָּר ולפני שבחי הסופרן לנגה, נאמר

"הר קפלמייסטר מוצרט ניגן קונצרט בפורטה-פיאנו והכול התפעלו מאומנותו, הן בהלחנה, הן בביצוע". 4 במרס 1791 - איש לא ידע זאת בזמנו - היה אפוא המופע האחרון של מוצרט לפני קהל.

את הקונצ'רטו פותחת הצגה תזמורתית של ארבעת נושאי **פרק א'**. בנטול הסולן את זכות הדיבור הוא נענה לנושא הראשון שהציעה התזמורת, סוטה אל אפיזודה מינורית-כרומטית, מצטט שני נושאים נוספים וגולש אל מקטע פיתוח של שישים תיבות המתפתלות דרך עשרים התחלפויות סולם. המחרז הסולני-תזמורתי שב אל נושאי הפרק, ואז באה קדנצה, שמוצרט אלתר בהופעתו ואחר כך רשם בתווים.

פרק ב' ניחן במבנה ABA. הפסנתר מנחיל לתזמורת מנגינה חיינית וממשיך למנגינה נגדית. לפני השיבה למנגינה הראשונה צצות שתי אפיזודות - האחת דיסוננטית והאחרת בסולם מרוחק מאוד מסי במול מז'ור.

פרק ג' מתחיל במנגינה אופטימית. הסולן מלמד אותה לאנסמבל, הכל עושים עליה וריאציות, ואז באות אפיזודות נגדיות וקדנצה שנייה, רשומה אף היא. ומהי אותה מנגינה אופטימית? הזכרנו אותה לעיל. מוצרט הוציא אותה לאור בתור שיר זמר ("ליד") עשרה ימים אחרי הקונצרט, עם מילות המשורר כריסטיאן-אדולף אוֹבֶרְבֶּק. השיר הצליח כל כך עד שהיה לזמר-עם ולשיר ילדים. בגרמנית: "Komm, lieber Mai, und mache die Bäume wieder grün", ובעברית* "יורה יקר השקה נא, רַחֵם שְׂדוֹת גַּנִּים, לְמַעַן תַּעֲלִינָה, תִּפְרַחְנָה שׁוֹשְׁנִים". במקור זהו שיר געגוע לאביב (וכך הוא גם קרוי), והעברית העבירה אותו - עם אותה אופטימיות וגעגועים - אל היררה הסתווי, המוריק את צוהב הקיץ.

*בתרגומו של יוסף אחאי (ע"ע בזמרשת).

MUSICIANS

1st Violin	Viola	Flute	French Horn
Matan Dagan*	Shuli Waterman**°	Esti Rofé**	Alon Reuven**
Natasha Sher*	Boris Rimmer	Shani Sagi°	Michael Altshuler
Galina Korinets**	Eduard Shubaev		Ruth Varon (on leave)
Carmela Leiman***	Marta Sikora	Oboe	Trumpet
Salko Lekić		Muki Zohar**	Raz Arad°
Michael Pavia	Cello	Ori Meiraz	Dan Varon°
Roman Yusupov	Zvi Orlianski**		
	Marina Katz**	Clarinet	Harp
2nd Violin	Alexander Sinelnikov***	Shira Eliassaf**	Gittit Boasson°
Eduard Reznik**	Esther Valladares	Ido Azrad°	
Hadas Fabrikant***		Bassoon	Percussions
Michael Kontsevich	Bass	Mauricio Paez**	Karen Phenpimon-Zehavi**
Smadar Schidlowsky	Dmitri Rozenzweig**	Kristijonas Grigas	
Keren Shoshani	Erez Meyuhas		*Concertmaster
Omri Tzach			**Principal player
			***Assistant principal
			°Guest

BOARD OF DIRECTORS AND MEMBERS OF THE ASSOCIATION

Ruth Arnon, Honorary President

Yair Green, Adv.*, Chairman | Jacob Aizner*, Prof. Ruth Arnon*, Avner Azulay, Talma Barabash-Knoller, CPA, Prof. Avi Ben Basat, Prof. Shlomo Biderman, Dr. Yoram Blachar*, Dr. Shmuel Cabilly*, Ruth Cheshin*, Ilan de Vries*, Prof. Menachem Fisch, Prof. Benny Geiger*, Efrat Weiman Gershony*, Prof. Moshe Hadani*, Prof. Uri Karshon, Raanan Kop, CPA*, Moshe Michles*, Prof. Dafna Schwartz*, Dov Shafir, Baruch Shalev, Dr. Lea Shamir-Shinan, Yehuda Zisapel, Gershon Zohar *Member of the board

ADMINISTRATION

General Director Yoram Youngerman **Administrative Manager** Michael Kontsevich
Producer Sarah Taylor David **Music Content Coordinator** Dr. Ron Merhavi
Sales Manager Dagan Feder **Media & Marketing Manager** Liat Lidor Reich
Office Manager Debbie Ben Zvi **Stage Manager** Valery Aksyonov
Accountant Sarit Yitshaki **Legal Advisor** Adv. Ami Folman

Box Office: 1-700-55-2000 / Sunday-Thursday 09:00-17:00

Office: 26 King David Street, Jerusalem / Tel: +972-2-5020503 / Fax: +972-2-5020504
 Internet: www.jcamerata.com / Email: info@jcamerata.com

Program notes Benny Hendel **Graphic Design** Hagit Maimon

05

Mozart & The Piano

Avner Biron conductor
Paul Lewis piano (UK)

Ron Weidberg (1953)

Variations on a Theme by Mozart

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Piano concerto no. 12 in A Major, K. 414

I. Allegro
 II. Andante
 III. Allegretto

Intermission

Wolfgang Amadeus Mozart

Piano concerto no. 27 in B-flat Major, K. 595

I. Allegro
 II. Larghetto
 III. Allegro

Tel Aviv Museum of Art

Friday, 18.2.22 at 13:00
 Saturday, 19.2.22 at 20:00

Elma Arts Center Zichron Yaakov

Monday, 21.2.22 at 20:00

Jerusalem Theatre, Henry Crown Hall

Tuesday, 22.2.22 at 20:00

Weizmann Institute, Rehovot Michael Sela Auditorium

Wednesday, 23.2.22 at 20:00

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM

SEASON 38 | 2021/22

Mozart & The Piano

05

The
InstruVocal
Series
